

Windenergie in de regio Nijmegen, Beuningen, Lingewaard en Overbetuwe

Gemeenschappelijke gebiedvisie van:

Opdrachtgever
Provincie Gelderland

Opgesteld door
Bosch & Van Rijn
Consultants in renewable energy & planning

januari 2005

Gebiedsvisie:

‘Windenergie in de regio Nijmegen, Beuningen, Lingewaard en Overbetuwe’.

januari 2005

De toepassing van windenergie heeft ruimtelijke consequenties en de locatiekeuze voor windturbineopstellingen heeft gemeentegrensoverschrijdende betekenis. De vier gemeenten hebben daarom met elkaar afgesproken beleid en besluitvorming over windenergie met elkaar af te stemmen en een gemeenschappelijke gebiedsvisie op te stellen. De intentieverklaring die daarover is opgesteld is mede ondertekend door de provincie Gelderland.

Om tot een gebiedsvisie windenergie te komen is een onderzoek uitgevoerd waarin de doorwerking van rijks- en provinciaal ruimtelijk beleid in de regio in kaart is gebracht. Dit heeft allereerst geresulteerd in de identificatie van gebieden die *niet* in aanmerking komen voor de plaatsing van windturbines. Uitgesloten zijn vogel- en habitatrichtlijngebieden, Wetlands, de gehele Ecologische Hoofdstructuur, natuurmonumenten, stiltegebieden en straalpaden voor telecommunicatie: de rode gebieden uit de derde partiële streekplanherziening (2001).

Binnen de overgebleven groene en witte gebiedscategorieën zijn mogelijke locaties binnen of langs de belangrijkste landschappelijke structuren, met ambtelijke inbreng vanuit de gemeenten, voorzien van een beoordeling van de beleidsmatige haalbaarheid en mogelijke belemmeringen. Hiertoe behoren ook de locaties waarvoor initiatieven lopen of interesse vanuit een gemeente bestaat. Zie bijgaande tabellen.

Tevens zijn binnen de groene en witte gebiedscategorieën zoekgebieden gedefinieerd waar windturbines volgens milieutechnische en planologische criteria inpasbaar zijn. Hierbij is rekening gehouden met genormeerde afstanden tot woonbebouwing, verblijfsrecreatie en hoogspanningsleidingen. Dit heeft niet geleid tot het identificeren van grote clusterlocaties die om duidelijke technische redenen de voorkeur verdienen. Wel is gebleken dat, aansluitend bij de door gemeente Nijmegen reeds voorziene plaatsingsmogelijkheden op bedrijventerrein ‘De Grift’, uitbreidingsmogelijkheden van deze locatie langs de A15 bestaan.

De uitkomsten van deze analyse zijn weergegeven in figuur 1.

Om te komen tot een schifting van locaties is, naast de hierboven genoemde milieutechnische en planologische criteria, vooral de landschappelijke kwaliteit van de omgeving (de regio) van belang. De vier gemeenten streven naar behoud of versterking van landschappelijke kwaliteiten. Dat kan bereikt worden door:

- De locaties voor de windturbineopstellingen zo te kiezen dat samenhang ontstaat met grootschalige door de mens gemaakte landschapstructurende elementen, zoals autosnelwegen, spoorwegen, bedrijventerreinen of hoogspanningsleidingen.
- Het voorkomen van visuele interferentie door voldoende onderlinge afstanden tussen opstellingen aan te houden, ze door dominante landschapselementen gescheiden te laten zijn of door opstellingen op kleine onderlinge afstand juist in samenhang vorm te geven en te ontwikkelen.

Gezien de provinciale doelstelling (100 MW in 2010), een realistisch aandeel daarin voor de vier gemeenten, bovengenoemde landschappelijke afweging en de behoefte om duidelijkheid te creëren voor bestaande initiatiefnemers, ligt het in de rede om te streven naar twee opstellingen, één ten zuiden één ten noorden van de Waal.

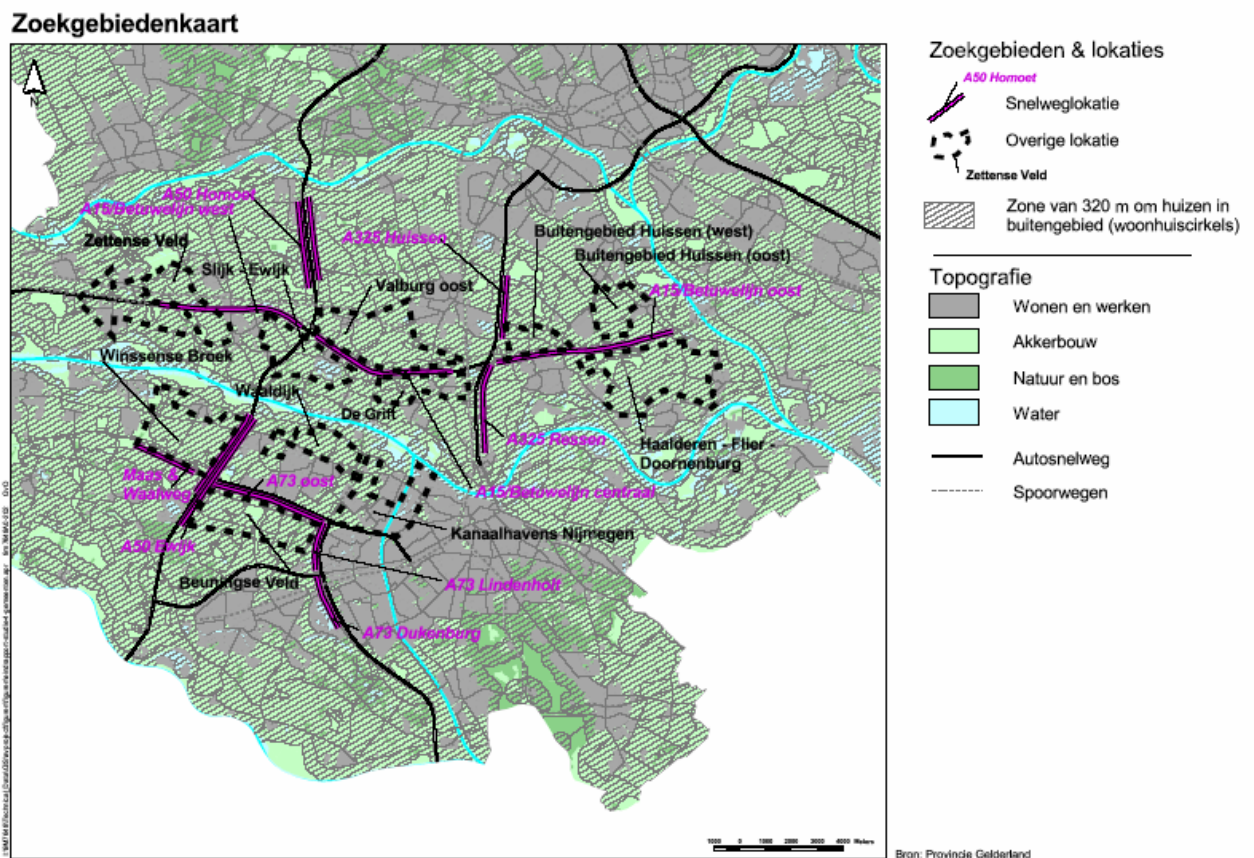
De voorkeur van de vier gemeenten gaat uit naar de volgende locaties.

- Ten noorden van de Waal:
Een samenhangende opstelling nabij de Betuweroute en A15, waarvan een deel op het bedrijventerrein de Grift, in westelijke richting uit te breiden tot nabij knooppunt Valburg en in oostelijke richting mogelijk uit te breiden tot knooppunt Ressen.
- Ten zuiden van de Waal:
Een samenhangende opstelling, langs of nabij de A50 tussen de brug over de Waal en de gemeentegrens met Wijchen, of een opstelling langs de Maas en Waalweg (N73).

Per locatie wordt, voor zover inpasbaar, gestreefd naar maximalisatie van de elektriciteitopbrengst.

De overige locaties, in de tabel aangeduid als ‘Minder kansrijk’ hebben niet de voorkeur van de vier gemeenten, maar kunnen benut worden, wanneer de plaatsing van windturbines in de aan de zelfde kant van de Waal gelegen voorkeurslocatie onmogelijk blijkt te zijn.

Figuur 1: Zoekgebieden: mogelijke locaties voor windenergie

Tabel 1 : Kansrijke zoekgebieden, bron: Royal Haskoning

KANSRIJK				
Zoekgebied	Pluspunten	Minpunten	Initiatieven	Globale inschatting aantal Megawatt
De Grift	- Herinrichting De Grift maakt turbines inpasbaar - Veel draagvlak - Goede locatie in alle opzichten	-	- Bestaand initiatief in kader van De Waalsprong (MER al uitgevoerd)	10
A15/Betuwelijn centraal	- Snelweglocatie - Kansrijk in combinatie met locatie De Grift - Sluit aan op brede infracorridor	- Recreatieplas Slijk-Ewijk in westelijk deel locatie, oostelijk deel kansrijker	- Kan met De Grift één opstelling vormen - Prorail is positief over combinatie bovenleidingmasten en windturbines	5
A50 Ewijk	- Snelweglocatie - Eventuele uitbreiding zuidwaarts mogelijk - twee initiatieven	- Groene Heuvels (westzijde A50) liggen in Ecologische Hoofdstructuur	- Aan weerszijden van snelweg initiatieven - Initiatief westzijde niet kansrijk ivm aanwezigheid EHS	10
Maas en Waalweg	- Goede gerichtheid op overheersende windrichting (ZW) - Parallel aan N 73 - Zuidkant aantrekkelijker dan Noordkant	- Hoogspanningsleiding aan noordzijde - Grote zandwinplas gepland aan noordzijde	- Initiatief aan zuidzijde - Ook initiatief verder naar westen in Gemeente Druten	10
A73 Lindenholt	- Turbines kunnen gebied weer betekenis geven; eventuele participatie omwonenden	- Dicht bij woonwijk - Mogelijk nieuw bedrijventerrein zuidelijk van de locatie	- Initiatieven niet concreet	6

Tabel 2 : ‘minder-kansrijke’ zoekgebieden, bron: Royal Haskoning

MINDER KANSRIJK

Zoekgebied	Pluspunten	Minpunten	Initiatieven	Globale inschatting aantal Megawatt
Buitengebied Huissen (west)	- Grote zoeklocatie - Voldoende afstand mogelijk tot woonhuizen	- Zeer open gebied - Gebied is onderdeel van toekomstig Landschapspark - Bemmelsche Zeeg (westzijde van de locatie) is ecologische verbindingzone - Veel verspreide woningen	- Verzoek van glastuinbouwgebied Bergerden om te participeren	10
A15/Betuwelijn Oost	- Kansen alleen waar A15 ophoudt - Landschappelijk is aansluiting bij Betuwelijn mogelijk	- Hoogspanningsleiding in dezelfde richting - Aan zuidzijde woonbebouwing kern Bommel	- Verzoek van glastuinbouwgebied Bergerden om te participeren	7,5
Kanaalhavens Nijmegen oostelijk deel	- Gemeente streeft naar verduurzaming locatie in combinatie met herinrichting - Gezoneerd bedrijventerrein	- Complexe locatie - Dicht bij woonwijk - Bestaande brandstofopslag op de locatie - Herinrichting Koers West pas op lange termijn?		7,5
A50 Homoet	- Mogelijkheden met name aan de oostzijde - Voorkeurslocatie. Natuur- en milieuorganisatie	- Strook lijkt matig georiënteerd op windrichting - Westzijde is zichtlocatie bedrijventerrein	- Aan oostzijde (8 turbines, WEOM)	12
Beuningse Veld	- Grote zoeklocatie - Ruimte voor voldoende afstand tot woonhuizen	- Dynamisch gebied (veel ontwikkelingen worden geopperd) - Bedrijventerrein noordzijde A73 mogelijk doorrekken naar zuidzijde - Open gebied		20
Winssense Broek	- Grote zoeklocatie	- Open gebied - Op korte afstand van Groene Heuvels (EHS) - Grote zandwinplas gepland	- Initiatief aan westzijde A50, ten zuiden van knooppunt Ewijk - Initiatief langs de Maas en Waalweg	10
A325 Huissen	- Geen planologische belemmeringen - Aansluiting op infracorridor	- Aanleg Landschapspark - Oostelijk van A325 ecologische verbindingzone - Strook lijkt matig georiënteerd op windrichting		15

Tabel 3 : ‘niet-kansrijke’ zoekgebieden, bron: Royal Haskoning

NIET KANSRIJK

Zoekgebied	Pluspunten	Minpunten	Initiatieven	Globale inschatting aantal Megawatt
Valburg Oost		- Veel verspreide bebouwing, o.a.kern Eimeren - Langs A15 hoogspanningsleiding en Betuwelijn - In quickscan A15/Betuwelijn ongeschikt bevonden - Toekomstige uitbreiding Valburg-Zuid		PM
A73 Dukenburg		- Dicht bij woonwijk - Aan westzijde recreatiegebied Beerendonck		PM
Kanaalhavens westelijk		- Veel woonbebouwing - Komende 25 jaar stortplaats nog in gebruik		PM
Buitengebied Huissen (oost)		- Karakteristieke open kom; openheid behouden voor natuur, recreatie en water - Veel bebouwing in buitengebied		PM
Haalderen – Flier - Doornenburg		- Karakteristieke open kom; openheid behouden voor natuur, recreatie en water - Veel bebouwing in buitengebied	- Ten westen ervan 2 of 3 turbines (deels op eigen terrein initiatiefnemer)	PM
Slijk-Ewijk		- Strandpark is recreatief concentratiepunt - Ontwikkeling landschapspark - Uitbreiding Andelst / Herveld - Veel bebouwing buitengebied		PM
Zettense Veld	- Mogelijk aansluiten op toekomstige initiatieven Neder Betuwe	- Open gebied		PM
A325 Ressen		- Ressen in toekomst beschermd dorpsgezicht - Zuidelijk deel Waalsprong (dus niet meer in te passen)	- Gemeente Nijmegen – Nuon	PM
Waaldijk		- Dicht bij woonkern - Grenst aan Vogelrichtlijngebied, uiterwaarden		PM
A15 / Betuwelijn west		- Veel hoogspanningsleidingen in oostelijk deel	- ELVA: 10-13 turbines zuidzijde A15 vanaf bedrijventerrein De Scholm tot in buurgemeente	PM
A73 Beuningen		- Dicht bij woonkern Beuningen - Uitbreidingsplannen woongebied		PM

OVERIG

Looveer	Start in 1998, zien als incident.